

Sygn. akt III AUa 377/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Beata Michalska(spr.)

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak

SSA Joanna Baranowska

Protokolant: stażysta Weronika Skalska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 listopada 2015 r. w Ł.

sprawy **M. M. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę

na skutek apelacji M. M. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 14 stycznia 2015 r. sygn. akt VIII U 1942/14

- 1. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznaje M. M. (1) prawo do emerytury od 27 kwietnia 2014 roku;**
- 2. zasądza od Zakładu (...) I Oddziału w Ł. na rzecz M. M. (1) kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.**

Sygn. akt: III AUa 377/15

UZASADNIENIE

Ubezpieczony M. M. (1) w dniu 8 maja 2014 r. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. z 25 kwietnia 2014 r. , zmienionej decyzją z 28 maja 2014r., odmawiających przyznania mu prawa do emerytury w obniżonym wieku na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t.: Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.). Ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu prawa do świadczenia z uwzględnieniem do stażu pracy jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) spółce z o.o. w B. i (...) S.A. w K..

Organ rentowy wniósł oddalenie odwołania . W uzasadnieniu podał, że do ogólnego stażu pracy nie uznano okresu pracy na budowie eksportowej od 9 marca do 30 czerwca 1992r. w (...) spółce z o.o. ,gdyż na tę okoliczność zostały przedstawione jedynie umowy o pracę, brak jest natomiast świadectwa pracy . Zakład nie zaliczył też okresu zatrudnienia od 10 kwietnia do 23 maja 1996 r. pracy na kontrakcie w RFN, ponieważ wnioskodawca przedłożył kserokopię świadectwa pracy , a dokument rozliczenia budowy eksportowej nie zawiera pieczętki firmowej zakładu pracy oraz pieczętki imiennej osoby uprawnionej do wystawienia w/w dokumentu. Ostatecznie organ rentowy uznał

17 lat, 5 miesięcy i 10 dni pracy w szczególnych warunkach oraz 24 lata, 8 miesięcy i 7 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z 14 stycznia 2015r., w sprawie VIII U 1942/14, oddalił odwołanie.

Rozstrzygnięcie zapadło po następujących ustaleniach faktycznych i prawnych:

M. M. (1), ur. (...), złożył wniosek o emeryturę 31 marca 2014r. oświadczając w nim, że jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, a 30 kwietnia 2014 r. oświadczył, że przekazuje środki zgromadzone na rachunku w OFE za pośrednictwem zakładu na dochody budżetu państwa .

W toku postępowanie przed organem rentowym wnioskodawca ostatecznie wykazał na 31 grudnia 1998 r. 17 lat, 5 miesięcy i 10 dni pracy w szczególnych warunkach oraz 24 lata, 8 miesięcy i 7 dni, w tym 23 lata, 9 miesięcy i 3 dni okresów składkowych oraz 11 miesięcy i 4 dni okresów . ZUS do okresów składkowych zaliczył : od 26.09.1973 r. do 23.10.1974 r., od 24.10.1974 r. do 8.10.1976 r. (wojsko), od 2.11.1976 r. do 15.11.1976 r., od 16.11.1976 r. do 9.03.1989 r., od 11.03.1989 r. do 30.06.1989 r., od 7.08.1989 r. do 29.02.1992 r., od 9.07. 1992 r. do 28.02.1994 r., od 1.03.1994 r. do 9.05.1994 r., od 10.05.1994 r. do 13.03.1995 r., od 18.03.1995 r. do 17.03.1996 r., od 10.04.1996 r. do 23.05.1996 r., od 10.07.1996 r. do 31.12.1998 r. Do okresów nieskładkowych zaliczył zaś: od 9.12.1991 r. do 24.12.1991 r., 14.09.1992 r. do 23.09.1992 r., od 8.03.1993 r. do 31.03.1993 r., od 23.11.1993 r. do 28.02.1994 r., od 1.03.1994 r. do 9.05.1994 r., od 1.01.1995 r. do 13.03.1995 r., od 27.05.1996r. do 9.07.1996 r.

Jak ustalił Sąd Okręgowy, ubezpieczony od 26 września 1973 r. do 29 lutego 1992 r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w Ł. 10 marca 1989 r. zawarł umowę o pracę przy realizacji usługi eksportowej w O. RFN z Przedsiębiorstwem Budownictwa (...) Sp. z o.o. we W., na podstawie której pracodawca zatrudnił skarżącego od 11 marca do 30 czerwca 1989 r. na stanowisku operatora. Do kraju przyjechał 1 lipca 1989 r. Podano też, że odwołujący będzie wykorzystywał urlop wypoczynkowy dewizowy w ilości 6 dni począwszy od 3 do 8 lipca 1989r. i o tyle ulega przedłużeniu urlop bezpłatny zgodnie z § 12 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 27 grudnia 1974 r.

Od 9 marca do 30 czerwca 1992 r. skarżący był zatrudniony w (...) S.A. na budowie eksportowej w RFN w E. w pełnym wymiarze czasu pracy. Jak ustalił Sąd Okręgowy, przedsiębiorstwo aktualnie nie istnieje, a do archiwum (...) Sp. z o.o. w A. nie przekazano dokumentacji osobowo – płacowej odwołującego z okresu zatrudnienia w tym zakładzie .

(...) S.A. wystawiła 4 czerwca 1996 r. świadectwo pracy z okresu zatrudnienia za granicą, w którym stwierdziła, że M. M. (1) był zatrudniony w RFN na stanowisku operatora żurawia – cieśla w pełnym wymiarze czasu pracy od 10 kwietnia do 23 maja 1996 r. a za w/w okres odprowadzono składkę na ZUS i Fundusz Pracy od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w j.g.u. Podano, że wnioskodawca od 24 do 28 maja 1996 r. przebywał na urlopie wypoczynkowym 4 dni i dniach wolnych z tytułu różnicy czasu pracy. Od 29 maja do 11 czerwca 1996 r. wnioskodawca miał 14 dni na podjęcie pracy. Zgodnie ze świadectwem pracy i świadectwem wykonywania prac w szczególnych warunkach z 15 maja 2014 r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) S.A poprzednia nazwa (...) S.A. w K. usługa kontraktowa w RFN w okresie od 10 kwietnia do 23 maja 1996 r. w pełnym wymiarze czasu pracy jako operator żurawia – cieśla. Od dnia 24 maja do 11 czerwca 1996 r. był na urlopie wypoczynkowym oraz 14 dni na podjęcie pracy. Od 27 maja do 9 lipca 1996 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim .

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów, zeznań samego wnioskodawcy. Sąd zważył, że mimo, iż w umowie o pracę z 5 marca 1992 r. zostało wpisane, że skarżący był zatrudniony w firmie (...), to z uwagi na treść pisma z firmy istniejącej pod tą nazwą i wydrukiem z ewidencji działalności gospodarczej na k. 25 i 26 akt , Sąd dał wiarę zeznaniom skarżącego, iż nigdy nie był pracownikiem tej firmy. W uznaniu Sądu przede wszystkim zachowane oryginały umów o pracę z okresu zatrudnienia w (...) są wystarczającym dowodem na to, że w spornym okresie M. M. (2) faktycznie pracował na budowie eksportowej w RFN. Tym samym Sąd zaliczył okres tego zatrudnienia do okresu składkowego zwiększając go o 3 miesiące i 21 dni. Badając drugi sporny okres Sąd w oparciu o zeznania wnioskodawcy, a także kartę przebiegu zatrudnienia oraz wpis na str. 38 legitymacji ubezpieczeniowej ustalił, że skarżący od 27 maja 1996 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim po powrocie z budowy eksportowej, na jaką wyjechał ,

jako pracownik (...), przy czym zgodnie z treścią świadectwa pracy wystawionego przez tego pracodawcę wynika, że stosunek pracy rozwiązał się z dniem 23.05.1996 r., a zatem nie wykorzystał urlopu wypoczynkowego po powrocie z budowy eksportowej, zamiast tego zaś otrzymał ekwiwalent.

W uzasadnieniu stanu prawnego przywołano art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 748 z późn. zm.), oraz z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) . Podkreślono okoliczności niewątpliwe, iż wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe co do wieku, złożenia oświadczenia o przekazaniu za pośrednictwem zakładu do budżetu państwa środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym oraz posiadania co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Kwestią sporną pozostało to, czy odwołujący legitymuje się też na dzień 1 stycznia 1999 r. stażem pracy co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. W ocenie Sądu pierwszej instancji tego warunku nie spełnił.

ZUS uwzględnił 24 lat, 8 miesięcy i 7 dni stażu, do którego Sąd Okręgowy zaliczył nadto okres zatrudnienia od 9 marca do 30 czerwca 1992 r. Sąd zważył, że co prawda nie zachowała się oryginalna dokumentacja płacowo- osobowa skarżącego z tego okresu pracy, ani nie ma świadectwa pracy wystawionego przez (...), ale treść oryginalnych umów o pracę w aktach ZUS na k. 31/32 i 37/38, analiza zapisów w legitymacji ubezpieczeniowej, w której nie ma żadnej wzmianki, iż ubezpieczony był kiedykolwiek pracownikiem firmy (...), treść pisma przesłanego przez (...) złożonego do akt sprawy wraz wypisem z ewidencji, treść zeznań świadka U. M. oraz samego odwołującego tworzą spójną logiczną całość pozwalającą jednoznacznie ustalić, że faktycznie skarżący był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu w tym okresie na budowie eksportowej w RFN, jako pracownik (...). W konsekwencji zwiększono wnioskodawcy okresy składkowe o 3 miesiące i 21 dni, co dało ogólny staż pracy w ilości 24 lat, 11 miesięcy i 28 dni.

Natomiast w zakresie niezaliczenia do okresu składkowego okresu po powrocie z budowy eksportowej od 24 do 26 maja 1996 r., kiedy to wnioskodawca miał wypłacony ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy Sąd zważył, że w tym czasie skarżący nie pozostawał już w stosunku pracy, bo ten rozwiązał się 23 maja 1996 r., a zachowanej legitymacji ubezpieczeniowej wynika, że od 27 maja 1996 r. był na zwolnieniu lekarskim i okres ten ZUS zaliczył do 9 lipca 1996 r. jako okres nieskładkowy. Sporny okres jako urlop bezpłatny udzielony w macierzystym zakładzie pracy nie stanowi ani okresu składkowego ani nie składkowego w świetle obowiązujących przepisów ubezpieczeniowych, mając na uwadze to, że w spornym okresie nie było kontynuowane zatrudnienie za granicą czy też przebywanie na urlopie wypoczynkowym i odwołanie skarżącego w tym zakresie nie może być uwzględnione w świetle art. 6 ust. 2 pkt 1a ustawy emerytalnej oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 27 grudnia 1974r. w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (tekst jedn. Dz. U. z 1986 roku Nr 19 poz. 101). Zdaniem Sądu Okręgowego, podana w w/w przepisach norma dotyczy także pracowników zatrudnionych na budowach eksportowych, przy czym jest ograniczona do okresu świadczenia pracy poza granicami kraju w ramach okresowych umów o pracę. Stosunek pracy wnioskodawcy z jednostką kierującą nie obejmuje okresu po 23 maja 1996 r. § 4 ust. 3 rozporządzenia definiuje okres urlopu bezpłatnego nawiązując do treści § 4 ust. 1 rozporządzenia, w którym jednoznacznie opisano przedmiotowy urlop bezpłatny jako „urlop bezpłatny na okres skierowania do pracy za granicą”. Sporny okres wynikający z przedłużenia urlopu bezpłatnego w związku z rozliczeniem wymiaru czasu pracy w niniejszej sprawie nie zawiera się w podanych ramach czasowych. Sąd Okręgowy przywołał uchwałę składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie III UZP 1/13, w której stwierdził, iż okres urlopu bezpłatnego udzielonego pracownikowi w macierzystym zakładzie pracy w wymiarze równym liczbie nie udzielonych w czasie zatrudnienia za granicą dni wolnych od pracy, przewidziany w nie stanowi okresu składkowego przewidzianego w art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy emerytalnej. W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy podniósł, iż uprawnienia w zakresie ubezpieczenia społecznego przysługujące po zakończeniu pracy za granicą w sytuacji korzystania z racji zatrudnienia w macierzystym zakładzie pracy z urlopu bezpłatnego w czasie dalszego zawieszania wykonywania obowiązków pracowniczych odnoszą się do szczególnego charakteru urlopu bezpłatnego mającego na celu oddanie w kraju dni wolnych za przepracowane za granicą dni wolne bez potrzeby objęcia tego okresu składką na ubezpieczenia społeczne. Okres urlopu bezpłatnego udzielony wnioskodawcy przez macierzysty zakład pracy, podczas którego korzystał z przedmiotowych dni wolnych,

przypadał pod rządami obowiązywania ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent (...) (Dz. U z 1991 r. Nr 104 poz. 450 ze zm.), która wprowadziła podział na okresy składkowe i nieskładkowe i w treści art. 2 określającego okresy składkowe nie wymieniała przedmiotowego okresu urlopu bezpłatnego. A zatem zarówno przepisy obowiązujące przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. jak i przepisy tej ustawy nie przewidują możliwości uznania okresów przebywania na urlopie bezpłatnym w ustalony w sprawie stanie faktycznym jako okresów składkowych.

W rezultacie ponieważ ubezpieczony udowodnił ogólny staż w wymiarze 24 lat, 11 miesięcy i 28 dni (albowiem wykazał przy bezspornym stażu pracy w ilości 24 lat, 8 miesięcy i 7 dni jedynie dodatkowo okres 3 miesięcy i 21 dni, kiedy pracował na budowie eksportowej w RFN łącznie od 9 marca do 30 czerwca 1992 r.), nie wykazał koniecznej przesłanki co najmniej 25 lat ogólnego stażu pracy, warunkującej prawo do emerytury. Dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie .

Apelację od wyroku wniósł ubezpieczony, zaskarżając go w całości i zarzucając:

-błędą ocenę materiału dowodowego oraz sprzeczność ustaleń z zebrany w sprawie materiałem dowodowym przez poprzez przyjęcie, że ustalenia faktyczne nie pozwoliły na uznanie, iż urlop wypoczynkowy odbywany po powrocie z budowy eksportowej od 24 do 26 maja 1996r. nie daje uprawnień do emerytury;

-obrazę przepisów prawa procesowego, tj.: art. 233 § 1 k p c. przez zaniechanie wszechstronnej i obiektywnej analizy materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie, w szczególności przez pominięcie zeznań i uwag wnioskodawcy dotyczących sposobu i okoliczności skierowania na urlop wypoczynkowy,

-naruszenie przepisów prawa materialnego, tj: przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 4 maja 1979 r. w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia w związku z § 19 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w związku z art. 184 ust. 1 pkt. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez uznanie, iż wnioskodawcy nie przysługują uprawnienia do świadczeń emerytalnych z tytułu wykonywania pracy w warunkach szkodliwych.

Zdaniem apelującego, sporny urlop był należy w związku z rozwiązaniem stosunku pracy. Ze względu jednak na to, iż liczba dni należnego urlopu wypoczynkowego przekraczała okres wypowiedzenia umowy o pracę, wnioskodawca był zmuszony otrzymać ekwiwalent pieniężny. Przypadająca w części złotowej kwota ekwiwalentu należnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, jak też kwota ekwiwalentu za czas wolny od pracy przysługujący z tytułu różnicy wymiaru czasu pracy w kraju i za granicą oraz kwota świadczeń za dni wolne od pracy na przeprowadzenie badań lekarskich po powrocie do kraju - jako zakwalifikowane do wynagrodzeń osobowych - stanowiły podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Nadto ZUS nie powinien odejmować od stażu emerytalnego okresu przebywania na zwolnieniu lekarskim. Takie zmiany zostały wprowadzone dopiero w 2004r., a więc wobec tych wszystkich osób, które spełniły ustawowe warunki stażowe w 1998r., nie powinny mieć one zastosowania. Apelujący podkreślił też ,że prace przez niego wykonywane były zaliczone do pierwszej kategorii zatrudnienia, co pozwala zaliczać ją do pracy w szczególnych warunkach na podstawie wskazanego powyżej rozporządzenia. Zostały one również prawidłowo przez niego udowodnione. Uznanie zaś zasadności odmowy przyznania świadczeń emerytalnych z powodu braku dwóch dni wymaganego stażu zatrudnienia jest wyjątkowo krzywdzące i nie może być zaakceptowane.

W konkluzji swojego stanowiska apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i prowadzi do zmiany zaskarżonego wyroku, aczkolwiek z innych przyczyn niż wskazane w zarzutach apelującego. W pierwszej kolejności trzeba zauważyć , że postępowanie apelacyjne ma charakter merytoryczny, w związku z czym sąd drugiej instancji nie może ograniczać się do oceny zarzutów apelacyjnych, lecz

musi - niezależnie od ich treści - dokonać ponownych własnych ustaleń, a następnie poddać je ocenie pod kątem prawa materialnego (zob. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, Nr 6, poz. 55). Zgodnie z treścią art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2015r., poz. 748 ze zm.), ubezpieczeni urodzeni, jak wnioskodawca, po dniu 31 grudnia 1948 r., uzyskują prawo do emerytury po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 tej ustawy (60 lat dla mężczyzn), jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym oraz mają niezbędny okres składkowy i nieskładkowy, o którym stanowi art. 27 ustawy, tj. 25 lat dla mężczyzn. Niezbędnym warunkiem jest również nieprzystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, co w niniejszej sprawie nastąpiło, wg ustaleń Sądu Okręgowego, z dniem 30 kwietnia 2014r. (oświadczenie pisemne wnioskodawcy na k.89/90 akt emerytalnych ZUS) . Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) wnioskodawca winien wykazać co najmniej 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wymienionych w załącznikach do przedmiotowego rozporządzenia.

Na etapie postępowania apelacyjnego spór w sprawie został sprowadzony do zbadania, czy wnioskodawca legitymuje się 25 –letnim stażem pracy liczoną na 1 stycznia 1999r., ponieważ wszystkie pozostałe przesłanki do nabycia emerytury w niższym wieku po ukończeniu 60 lat zostały spełnione. W tym miejscu warto przypomnieć , że organ rentowy uznał za udowodniony łączny okres 24 lat, 8 miesięcy i 7 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Sąd Okręgowy prawidłowo, zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenił zgromadzony materiał dowodowy w zakresie dodatkowego spornego okresu zatrudnienia, którego nie uwzględnił organ rentowy, tj. od 9 marca do 30 czerwca 1992 r. W powyższym okresie wnioskodawca był zatrudniony w (...) S.A. na budowie eksportowej w RFN w E. na podstawie umowy o pracę na czas określony w pełnym wymiarze czasu pracy . Okoliczność tę potwierdzają oryginalne dokumenty w postaci umowy o pracę na czas określony z 5 marca 1992r. i aneks do tej umowy z 31 marca 1992r. oraz informacje o dochodach (dokumenty na k.32-42 akt emerytalnych ZUS). Dodatkowo Sąd Okręgowy ustalił, że przedsiębiorstwo aktualnie nie istnieje, a do archiwum Past A. Sp. z o.o w A. nie przekazano dokumentacji osobowo – placowej odwołującego z okresu zatrudnienia w tym zakładzie . Co istotne, prawdziwość powołanych dokumentów nie była przez organ rentowy kwestionowana, stąd ustalone w oparciu o nie okoliczności uzupełnione treścią zeznań świadka U. M. oraz samego odwołującego słusznie doprowadziły Sąd Okręgowy do wniosku, że faktycznie skarżący był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu w tym okresie na budowie eksportowej w RFN, jako pracownik (...) w okresie wynikającym wprost z ww. dokumentów pracowniczych.

W tym miejscu należy podzielić stanowisko apelującego , że przy tak ustalonym stanie faktycznym wystąpiła sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego materiału dowodowego , ponieważ Sąd Okręgowy wadliwie uznał , że niesporny okres składkowy i nieskładkowy uwzględniony przez ZUS w zaskarżonej decyzji w wymiarze 24 lat, 8 miesięcy i 7 dni, po uwzględnieniu dodatkowego okresu zatrudnienia ustalonego na etapie postępowania sądowego , tj. od 9 marca do 30 czerwca 1992 r. nie daje wymaganego ustawą stażu 25 lat. W rezultacie doszło do naruszenia prawa materialnego, które to naruszenie Sąd Apelacyjny bierze pod uwagę z urzędu. Nie znajdując bowiem podstaw do uwzględnienia zarzutów naruszenia prawa materialnego § 14 cyt. rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. oraz wykazu A, dział XIV , poz. 24 , pkt. 1 stanowiącego zał. do rozporządzenia, niewątpliwie zasadą jest jednak zarzut naruszenia art. 184 ust. 1 i 2 w związku z art. 32 ust. 1, 2 i 4 u.e.r.f.u.s., aczkolwiek z innych przyczyn niż wskazane w uzasadnieniu apelacji. Sąd Okręgowy wyliczył błędnie , że ustalony przez niego dodatkowy okres zatrudnienia wyniósł 3 miesiące i 21 dni, co po dodaniu do uwzględnionego przez ZUS dało 24 lata, 11 miesięcy i 28 dni. Natomiast jak wynika z wyliczeń organu rentowego, które nie były kwestionowane, sporny okres zatrudnienia (...) S.A. z/s w B. na budowie eksportowej w RFN w E. w 9 marca do 30 czerwca 1992 r. wynosi 3 miesiące i 23 dni, co wraz z bezspornie ustalonym przez ZUS pozostałym okresem składkowym i nieskładkowym dało łącznie 25 lat (dowód: pismo organu rentowego i wyliczenie na k.67 i 68 akt sprawy). To oznacza , że ubezpieczony wykazał również ostatnią ze spornym przesłanką do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku, jaką jest wymagana ustawą

okres składkowy i nieskładkowy liczony na 1 stycznia 1999r. w wymiarze co najmniej 25 lat. W rezultacie tych ustaleń należało pominąć pozostałe zarzuty apelacji, jako bezprzedmiotowe. Na marginesie można tylko wskazać, że ustalenia i rozważania prawne Sądu Okręgowego co do braku podstaw faktycznych i prawnych do uwzględnienia do stażu pracy okresu urlopu od 24 do 26 maja 1996r. udzielonego po powrocie z budowy eksportowej, Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne, a podniesione w tym zakresie zarzuty apelacji są chybione. Bezzasadne są również zarzuty odnoszące się do potrzeby uwzględnienia okresów zasiłków chorobowych do stażu pracy, ponieważ kwestia ta w ogóle nie była w sprawie sporna. ZUS uwzględnił okresy nieskładkowe (obejmujące okresy niezdolności do pracy z powodu choroby) do ogólnego stażu pracy w pełnym wymiarze.

W konkluzji należy stwierdzić, że apelujący zrealizował wszelkie warunki do nabycia prawa do żądanego świadczenia i nastąpiło to z dniem 27 kwietnia 2014 r. (ukończenia 60 lat). Od tej daty też emerytura mu przysługuje, zgodnie z treścią art. 100 ust.1 i art.129 ust.1 ustawy emerytalnej.

Mając na względzie powyższe Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego i orzekł, jak w pkt 1 sentencji. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i art.35 ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t.: Dz.U. z 2010r., Nr 90, poz.594 ze zm.).

Przewodnicząca: Sędziowie: